

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. N.**, bývajúceho v P. zastúpeného JUDr. I. J., advokátom so sídlom v P., proti žalovanej **E., spol. s r. o.**, so sídlom v B., zastúpenej advokátskou kanceláriou s názvom **P. A. spol. s r. o.**, so sídlom v P., v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ advokát JUDr. P. P., **o zaplatenie 762,17 EUR s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 28 C 102/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 5. mája 2010 sp. zn. 15 Co 14/2010 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 5. mája 2010 sp. zn. 15 Co 14/2010 ako aj uznesenie Okresného súdu Prešov z 13. júla 2010 č. k. 28 C 102/2007-246 vo výrokoch o trovách konania a uznesenie Krajského súdu v Prešove z 29. septembra 2010 sp. zn. 6 Co 17/2010 **z r u š u j e** a vec vracia krajskému súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou na Okresnom súde Prešov 27.7.2006 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 22 961,-- Sk (762,17 EUR) s príslušenstvom pozostávajúcej z nákladov vynaložených v súvislosti s uplatnením zodpovednosti za vady na motorovom vozidle vo výške 10 739,-- Sk (356,47 EUR) a z rozdielu medzi fakturovanou a primeranou (maximálne možnou) cenou opravy motorového vozidla vo výške 12 222,-- Sk (405,70 EUR). Prvý uplatnený nárok odôvodnil tým, že na motorovom vozidle, zakúpenom u žalovanej 19.2.2002, došlo v záručnej lehote dňa 14.8.2004 počas jeho dovolenky v Bulharsku k vade riadiacej jednotky, v dôsledku čoho si musel predĺžiť pobyt o deň viac, a vznikli mu tak náklady za nocľah, za roamingové hovory s predajcom a importérom a za stravu v celkovej

výške 10 739,-- Sk. V súvislosti s druhým uplatneným nárokom uviedol, že dňa 4.11.2005 odovzdal motorové vozidlo žalovanej za účelom opravy prevodovky (ložisk rýchlostnej skrine), za opravu zaplatil 25 722,-- Sk, no neskôr zistil že cena bola nadsadená, pretože u iných poskytovateľoch opravárenských služieb by bola najviac 13 500,-- Sk. Napriek písomným výzvam zo 14.11.2005 (ohľadne prvého nároku) a z 22.11.2005 (ohľadne druhého nároku) žalovaná jeho pohľadávky neuspokojila.

Okresný súd Prešov rozsudkom z 18. novembra 2009 č. k. 28 C 102/2007-182 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 139,98 EUR so 4%-nými ročnými úrokmi z omeškania od 23.11.2005 až do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň vyslovil, že o trovách konania rozhodne osobitným uznesením. Poukazujúc na výsledky vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok na náhradu nákladov vynaložených v súvislosti s uplatnením zodpovednosti za vady motorového vozidla je neopodstatnený, pretože označené náklady neboli predmetom rozšírenej záruky poskytnutej žalobcovi pri kúpe vozidla žalovanou. Nárok na vrátenie časti zaplatenej ceny opravy považoval za opodstatnený do sumy 139,98 EUR (4 217,-- Sk) predstavujúcej cenu 7,16 normohodín servisných prác, účtovaných žalobcovi navyše, teda nesprávne. Zamietnutie žaloby v tejto časti vo zvyšku odôvodnil tým, že žalobca svoje tvrdenia, ktorými v priebehu konania spochybňoval celú opravu, nepreukázal.

Krajský súd v Prešove na odvolanie oboch účastníkov rozsudkom z 5. mája 2010 sp. zn. 15 Co 14/2010 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, potvrdil, a vo vyhovujúcom výroku ho zmenil tak, že žalobu aj v tejto časti zamietol. Na rozdiel od súdu prvého stupňa vyslovil názor, že predĺžená záručná lehota sa vzťahovala aj na náklady vynaložené žalobcom v súvislosti s uplatnením zodpovednosti za vady motorového vozidla, no nárok na ich náhradu bol uplatnený žalobcom u žalovanej až listom zo dňa 14.11.2005, resp. 15.10.2005, teda po uplynutí trojročnej záručnej lehoty (ktorá uplynula 19.2.2005), preto právo na ich náhradu sa prekludovalo (zaniklo). V súvislosti s druhým uplatneným nárokom uviedol, že aj tento bol uplatnený oneskorene, t. j. po uplynutí zákonom stanovenej prekluzívnej lehoty. Poukázal na to, že hoci žalobca sa pôvodne domáhal len vrátenia preplatku ceny opravy, v priebehu konania na pojednávaní 6.4.2009 žiadal priznať uplatnený nárok ako nárok zo zodpovednosti za vady vykonanej opravy. Keďže vozilo po oprave prevzal 14.11.2005, mal nárok zo zodpovednosti za vady opravy uplatniť,

pokiaľ ide o originálne diely a príslušenstvo, v jednoročnej záručnej lehote, t. j. do 14.11.2006, resp., pokiaľ ide o práce, v trojmesačnej záručnej lehote, t. j. do 14.2.2006.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania proti zmeňujúcemu výroku odôvodnil ustanovením § 238 ods. 1 O.s.p. a proti potvrdzujúcemu výroku ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a to tým, že odvolací súd potvrdil, resp. aj zmenil rozsudok súdu prvého stupňa z iného právneho dôvodu bez toho, aby mu umožnil sa vyjadriť k inému možnému právnomu posúdeniu veci a prípadne predložiť dôkazy na svoje tvrdenia. Poukazoval aj na čiastočnú nepreskúmatel'nosť rozsudku a na nesprávnu právnu kvalifikáciu druhého uplatneného nároku zdôrazňujúc, že z jeho strany nebola reklamovaná kvalita vykonanej opravy, len jej cena.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žiadala tento mimoriadny opravný prostriedok ako nedôvodný zamietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238.

Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 O.s.p. žalobca tvrdil, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, namietat' v opravnom prostriedku správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a pod.).

Podľa názoru dovolacieho súdu konanie pred odvolacím súdom je takouto vadou vyplývajúcou z uvedeného ustanovenia postihnuté. Odvolací súd totiž potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti zamietnutia žaloby zásadne z iného právneho dôvodu, než ktorým odôvodnil zamietnutie žaloby prvostupňový súd, a to bez toho, aby umožnil žalobcovi vyjadriť sa k možnosti takéhoto iného právneho posúdenia veci. To isté platí aj vo vzťahu k zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu. Za rozhodujúcu skutočnosť odôvodňujúcu zamietnutie žaloby považoval u oboch nárokov zánik práva z dôvodu preklúzie, t.j. z dôvodu uplatnenia práv zo zodpovednosti za vady (považujúc aj druhý z uplatnených nárokov za nárok zo zodpovednosti za vady) po uplynutí prekluzívnych záručných lehôt. Súd prvého stupňa sa pritom plynutím prekluzívnych lehôt a skutkovými zisteniami nevyhnutnými pre ich posúdenie vôbec nezaoberal.

Odvolací súd bol síce oprávnený potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa, ak bol v zamietajúcom výroku vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), no zároveň, ak bol toho názoru, že je potrebné vec posúdiť podľa ustanovení právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a sú pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, bol povinný vyzvať účastníkov konania, aby sa k možnému odlišnému právnemu posúdeniu vyjadrili (§ 213 ods. 2 O.s.p.). Rovnakú povinnosť mal aj vo vzťahu k vyhovujúcemu výroku rozsudku prvostupňového súdu, ak dospel k záveru, že na vec sa vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité. Tým, že takto nepostupoval, nerešpektoval príkaz vyplývajúci z § 213 ods. 2 O.s.p., ktorý je výrazom rešpektovania zásady dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania, v dôsledku čoho bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Okrem toho konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté aj inými vadami majúcimi za následok nesprávne rozhodnutie veci. Tieto vady spočívali v tom, že odvolací súd hodnotil vierohodnosť dôkazu vykonaného súdom prvého stupňa bez toho, aby ho zopakoval, že svoje právne závery oprel o skutkové zistenia, ktoré prvostupňový súd neurobil predmetom hodnotenia dôkazov, teda, že sa odklonil od skutkového stavu zisteného týmto súdom bez toho, aby vykonané dôkazy riadne zopakoval, resp. dokazovanie doplnil, a že sa nezaoberal otázkou, či nové rozhodujúce skutočnosti, ktorými žalobca v priebehu konania doplnil skutkový stav popísaný v žalobe vo vzťahu k druhému uplatnenému nároku, sú zmenou žaloby v jej v skutkovom základe (nie v petite), o ktorej malo byť procesne rozhodnuté.

So zreteľom na uvedené dovolací súd podľa § 243b ods. 1 O.s.p. rozsudok odvolacieho súdu v zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň v zmysle § 242 ods. 2 písm. b/ O.s.p. zrušil aj výroky o trovách konania, majúce povahu závislých výrokov od rozhodnutia v merite veci, obsiahnuté v uznesení Okresného súdu Prešov z 13. júla 2010 č. k. 28 C 102/2007-246 a v uznesení Krajského súdu Prešov z 29. septembra 2010 sp. zn. 6 Co 17/2010. V ďalšom konaní bude povinnosťou odvolacieho súdu po dodržaní správneho procesného postupu opätovne rozhodnúť o podaných odvolaniach a následne bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júna 2011

JUDr. Rudolf Č i r č, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová